

Број: 753/2008-D-02/2
Датум: 30.12.2008.

ЈП Ковин-Гас
Владимир Милојевић, директор
ЈНА бр. 19
26220 Ковин

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса који сте нам доставили дописом од 23.12.2008. године (заведено у Агенцији под бројем 753/2008-D-02 од 23.12.2008. године).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

З. Машић
Зоран Машић

На основу члана 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 96. седници од 30.12.2008. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса ЈП “Ковин-гас”, Ковин и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. ЈП “Ковин-гас”, Ковин - оператор дистрибутивног система за природни гас, доставило је својим дописом од 23.12.2008. године (допис заведен у Агенцији под бројем 753/2008-D-02 од 23.12.2008) на мишљење предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса које износе

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	1,91	
	Остали корисници	1,24	51,01
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	1,03	36,24
	Системи даљинског грејања	1,03	41,66

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је ЈП “Ковин-гас”, Ковин при образовању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и максимално одобрени приход за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас и извршио алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007);
- исказао цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунало у висини од 7,50% за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних

средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да су предложене стопе повраћаја на нивоу уобичајених стопа у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за дистрибуцију природног гаса и система за управљање дистрибутивним системом за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 776/2008-Д-1/9
Београд, 30.12.2008. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Љубо Маћић
Љубо Маћић

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

1. Уводне напомене

У складу са чланом 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), ЈП “Ковин-гас”, Ковин као оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 753/2008-D-02 од 23.12.2008. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈП “Ковин-гас”, Ковин је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције, за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода, као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима).

У поступку оцене оправданости планираних трошкова пословања у 2008. години и начина исказивања њихове вредности, Агенција је имала у виду следеће:

- Подносилац захтева је јавно предузеће (Скупштина Општине Ковин као оснивач је власник 100% капитала подносиоца захтева), што има значаја приликом планирања одређених економско-финансијских позиција за регулаторни период (трошкови зарада су под контролом надлежних општинских органа и сл.),
- На Програм пословања подносиоца захтева за 2008. годину Скупштина Општине Ковин је дала сагласност (Закључак број 023-53/2007-I од 06.02.2008. године),
- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности и не обавља неенергетске делатности,
- Подносилац предлога је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за предметне енергетске

делатности. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода за предметне енергетске делатности извршена је коректно, односно подносилац предлога је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова, средстава и осталих прихода у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

3. Опис дистрибутивног система

ЈП „Ковин-гас“, Ковин обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом на територији општине Ковин, на дистрибутивном гасоводу дужине 259,104 km.

4. Количине природног гаса планиране за дистрибуцију у 2008.г.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода се утврђују на основу података о планираним количинама природног гаса које ће се испоручити са дистрибутивног система.

Тарифни елемент „енергент“ – 10.206.000 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2008. години. Тарифни елемент „енергент“ је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1: за домаћинства 3.373.000 m³, за остале купце 2.177.000 m³, у Категорији 2: за неравномерну потрошњу 3.106.000 m³, за системе даљинског грејања 1.550.000 m³, а нема купаца из групе равномерна потрошња. Планиране количине за 2008. годину су мање од реализованих у 2007. години за 9,52 %.

Тарифни елемент „капацитет“ – 114.723 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. Тарифни елемент „капацитет“ је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1: за домаћинства 43.984 m³/дан/год., за остале купце 9.629 m³/дан/год. и у Категорији 2: за неравномерну потрошњу 49.472 m³/дан/год., за системе даљинског грејања 11.638 m³/дан/год., а нема купаца из групе равномерна потрошња.

Стопа губитака природног гаса у дистрибутивном систему је планирана за 2008.годину у износу од 0%. Реализована стопа губитака у 2007. години је износила 3,86%, а у 2006. години 5,34%. Дистрибутер је самоиницијативно предложио наведену стопу губитака за 2008.год. С обзиром на тако утврђену стопу губитка, ако се по завршетку 2008. године утврде губици који су оправдани и у складу са међународним искуствима, они треба да буду признати и унети у 2009. годину кроз корекциони фактор.

5. Оперативни трошкови за енергетску делатност дистрибуцију природног гаса

Економско–финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0% (односно 7,1% просечно), као и да је планирана дистрибуирана количина природног гаса у регулаторном периоду мања у односу на претходну годину за 4,7%, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 17.384.000 динара (за 14,9% више у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани оперативни трошкови у регулаторном периоду.

ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

у 000 динара

Редни број	Позиција	2007	2008	Индекс
1.	Трошкови материјала	2.344	2.803	120
1.1.	Трошкови материјала за израду	1.916	2.005	105
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	185	520	281
1.3.	Трошкови горива и енергије	243	278	114
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9.992	10.350	104
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	8.168	8.327	102
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.462	1.490	102
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу			
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора			
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	50	55	110
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	312	478	153
3.	Трошкови производних услуга	2.190	3.581	164
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака	57	60	105
3.2.	Трошкови транспортних услуга	151	164	109
3.3.	Трошкови услуга одржавања	1.553	2.903	187
3.4.	Трошкови закупнина	106	106	100
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	104	103	99
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	219	245	112
4.	Нематеријални трошкови	609	650	107
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	200	213	107
4.2.	Трошкови репрезентације	147	160	109
4.3.	Трошкови премија осигурања	24	26	108
4.4.	Трошкови платног промета	3	3	100
4.5.	Трошкови чланарина			
4.6.	Трошкови пореза			
4.7.	Трошкови доприноса	74	83	112
4.8.	Остали нематеријални трошкови	161	165	102
5.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4)	15.135	17.384	115
6.	Број запослених (стање крај године)	15	15	100

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на претходну годину и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Сви други трошкови осталог материјала (режијског)“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 440.000 динара (за 300,0% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је доставио образложење да се овај трошак највећим делом односи на грејање пословног простора и да је настао услед коришћења новог пословног простора, а увидом у неформални актуелни закључни лист за 2008. годину установљено је да је овај трошак реално планиран, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- «Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи» планирани су у регулаторном периоду у износу од 10.350.000 динара (за 3,6% више у односу на претходну годину). Планирани предметни трошкови су усклађени са Програмом пословања подносиоца захтева за 2008. годину, па се планирана висина ових трошкова у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Сви други трошкови горива и енергије“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 63.000 динара (за 50,0% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да се предметни трошкови односе на трошкове ауто-гаса и да је њихово повећање узроковано набавком новог возила са погоном на ауто-гас, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- «Трошкови услуга одржавања гасоводног система» планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.800.000 динара (за 92,4% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је доставио образложење да је пораст овог трошка узрокован радовима на ГМРС „Мраморак“, а увидом у неформални актуелни закључни лист за 2008. годину установљено је да је овај трошак реално планиран, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“, „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ и „Трошкови заштите животне средине“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

6. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 3.168.000 динара (за 7,8% више у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани трошкови амортизације у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.939.000 динара. Услед очигледне формално - техничке грешке, у планиране трошкове амортизације постојећих средстава у регулаторном периоду није укључен износ амортизације прикључака и осталих нематеријалних улагања, што нема значајнијег утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду планирани су у износу од 229.000 динара и правилно су обрачунати у складу са планираним

активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

7. Стопа повраћаја на регулисана средства

Подносилац захтева је у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса применио стопу повраћаја на регулисана средства у висини од 7,5% и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

По овом основу у максимално одобреном приходу за енергетску делатност дистрибуције природног гаса укључен је износ од 1.164.000 динара.

Примењена цена позајмљеног капитала објективно се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава. Реална цена сопственог капитала пре опорезивања примењена је у прихватљивој висини од 10,00%.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 7,50% се може сматрати оправданом и прихватљивом.

8. Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 15.514.000 динара, уз напомену да је услед очигледне формално - техничке грешке у износ регулисаних средстава у регулаторном периоду укључен износ од 100.000 динара, а који није требао бити укључен, што нема значајнијег утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана регулисана средства у регулаторном периоду.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 15.321.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода, а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност дистрибуције природног гаса. Према Извештају независног ревизора није вршена процена по фер вредности некретнина, постројења и опреме.
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 3.601.000 динара (23,9% од нето вредности система за дистрибуцију природног

гаса). Подносилац захтева је доставио адекватно образложење на основу којег је утврђен наведени износ.

- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 15.414.000 динара и правилно је израчуната у складу са планираним трошковима амортизације (постојећих средстава и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду) и планираним променама вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду. Подносилац захтева је исправно приказао планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду (у износу од 6.655.000 динара) и планирану промену вредности средстава прибављених без накнаде у регулаторном периоду (у износу од 4.200.000 динара).

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

9. Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 5.007.000 динара (за 1,3% више у односу на претходну годину) и односе се на планиране приходе од издатих техничких услова и енергетских сагласности, приходе од поновног укључења, приходи од баждарнице, приходе од активирања властитих учинака (систем за дистрибуцију природног гаса) и сл. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани остали приходи у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

10. Трошкови за надокнаду губитака

На основу правилно преузетих техничких података о количини природног гаса која се дистрибуира у регулаторном периоду и стопи губитака у дистрибутивном систему у регулаторном периоду (0%), нису планирани трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас.

11. План улагања

ЈП "Ковин-гас", Ковин нема усвојен петогодишњи план развоја, што отежава анализу оправданости инвестиција. У 2008. години су предвиђене следеће инвестиционе активности за делатност дистрибуције: продужење дистрибутивног гасовода у дужини 1km и изградња 100 прикључака. Предвиђена су и улагања која се односи на набавку опреме за рад дистрибуције на терену, једно путничко возило.

Мерна опрема није у власништву предузећа, што је законска обавеза. Дистрибутер је доставио план уградње и замене мерача за 2008. год. којим је предвиђена замена 500 мерача. Такође је предвиђено преузимање 4.176 мерача у 2008.

У насељима Плочица, Скореновац и Баваниште који су прикључени на ГМРС Плочица је само 34,51% мерача адекватних карактеристика. У Ковину, већем броју мерача истиче рок у 2008. па ће са адекватним мерилима бити само 14,34% мерача. У насељу Мраморак је од укупног

броја корисника 75,57% са адекватним мерачима протока. Овако стање мерне опреме је неприхватљиво за обављање енергетске делатности. Потребно је да се дистрибутер обавезе да у у што краћем временском року замени мерила неадекватних техничких карактеристика.

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 6.655.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана улагања у регулаторном периоду.

У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду сопствена средства учествују са 2.455.000 динара (или 36,9%) а средства потрошача са 4.200.000 динара (или 63,1%). Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду су мања од планираног трошка амортизације у регулаторном периоду, па се извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду могу оценити као реални. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава и планирано је њихово активирање у регулаторном периоду у целокупном износу.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

12. Приходи од прикључака

Приходи од прикључака у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 4.200.000 динара (за 13,9% више у односу на претходну годину), а што се може сматрати реалним и прихватљивим.

13. Предложени максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду обрачунат је у складу са достављеним техничким податком о степену искоришћености дистрибутивног система (СИДСт), и према предлогу подносиоца захтева за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраће нице	Износ (у 000 динара)	
			Дистрибуциј а природног гаса	Управљање дистрибутивним системом за природни гас
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	17.384	-
2.	Трошкови амортизације	А _т	3.168	-
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	7,50%	-
4.	Регулисана средства	РС _т	15.514	-
5.	Износ повраћаја на регулисана средства		1.164	-
6.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	Г _т	-	-
7.	Остали приходи	ОП _т	5.007	-
8.	Корекциони елемент	КЕ _т	-	-
9.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	16.709	-

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално-технички исправна.